

Szétfoszló erővonalak

2015, December 9 - 4:58pm

Tweet

Tetszik

1

G+

0

Share

[Kintli Borbála \(/hu/content/kintli-borb%C3%A1la\)](#)
Miksa Bálint festészetéről

Hangulatok, érzések köré épülnek Miksa Bálint festményei, amelyeket az Újlipótvárosi Galériában az október közepétől november elejéig tartó *Kísérleti festmény-robbantás* című kiállításon láthatott a közönség.

Miksa Bálint: Nagy pocsolva, 2015.

A képek témái az absztrahálódás különböző fokait mutatják. Már maguk a címek is kirajzolnak egy gondolati utat – ahogyan eljutunk a *Nagy pocsolva*, *Séta októberben* című hétköznapi tapasztalatokat rögzítő képektől a *Meghitt tér konkrétumok nélkül* vállalt elvontságához, majd a *Fénynyomás* teljes absztraktságáig. A természet felől érkező inspiráció mellett a városi, a mesterséges élet területére helyezhető festmények mintegy ellentétet képeznek. Miksa számára a festészet lehetőségeivel, illetve annak határaival való kísérletezés kerül előtérbe, melynek következtében a tartalmi elemek másodlagos szerepűvé redukálódnak. A képek beilleszkednek abba az útkeresési folyamatba, amely a keretet problémaként ismeri fel, és választ, egyfajta megoldást kíván adni a kép és a fal közti szakadásra.

Ezt a szakadást Miksa esetében a robbantás aktusa számolja fel. A folyamat megszünteti a konkrét, körvonallal rendelkező formákat, így a képeken egyedül a folt válik értelmezhetővé. Ezek a foltok néhol színátmenetként olvadnak egymásba, máshol azonban pont az átmenet szakad meg, ezáltal éles váltásként kerülnek egymás mellé. A festmények így valóban valamiféle intenzív beavatkozásról vallanak, egy erőteljes hatással való ütközés nyomait viselik magukon. Ez a folyamat azonban nem marad meg a festmények terén belül, túlmutat a látvány konkrétségéről való lemondáson, épp azáltal válik fontossá, hogy a festmények lezárhatatlanságát vonja maga után. A bekeretezés lehetősége megszűnik, már maga a kérdésfelvetés is irreleváns: elképzelhetetlen bármiféle határvonal, a festmény átluggatott felületével, diszperzív anyagként oszlik szét.

A kiállított darabok magukban hordozzák a robbantás aktusának dinamizmusát. A legtöbb kép egy centrális pontból kiinduló amorf formaként közelíthető meg. Az ecsetvonások megrajzolnak egy határozott irányt, erővonalat. A kép széle felé haladó foltokból és vonásokból épülnek fel a töredezett, szakadozott élek. Miközben a folyamat szerves kapcsolatot eredményez a kép elemei között, a falfelülettel, a környezettel való kapcsolat is megteremtődik. A festmények a függőleges felülettől néhány centire elemelkednek, megvilágításukkal árnyékot vetnek a falakon. Az egyre halványuló árnyéksíkok mintha maguk folytatnák azt a hasadást és szétfoszlást, amely a képeken megkezdődött.

Az impresszionisztikusan megragadott témák magukban hordozzák e megjelenítés lehetőségét. Egyedi absztrakt felületekké válnak még a hétköznapi tapasztalatokat rögzítő alkotások is. Ebben az értelemben nincs különbség egy pocsolját (*Nagy pocsolva*, 2015) vagy kutat (*Kút*, 2013) ábrázoló kép és egy elvont festmény között (*Fénynyomás*, 2015; *Meghitt tér konkrétumok nélkül*, 2014). A „festmény-robbantás” adta lehetőségek kibontása az, amely érdekessé válik Miksa Bálint festészetében. A festményeknek, a festészetnek ezt a radikalizációját próbálja meg még szélsőségesebbé tenni az ábrázolási forma határait való rákérdezéssel. Mi történik akkor, amikor a kép direkt módon játszik rá magára a konkrétumok hiányából fakadó erőteljes hangulat jellegre, amikor egy hangulatlámpa impresszióját jeleníti meg (*Önmagát megvilágító lámpa, Lámpaözön*, 2014)? Ebben az értelemben ragadja meg jobban a befogadót

egy olyan kép, amely nem egy, hanem két erő találkozásaként írható le, ahol nem egy centrum van, hanem épp az válik kérdésessé, hogyan tudnak találkozni egymással eltérő energiák. Az, ahogyan egymástól élesen elkülönülő felületek kapcsolatba lépnek. A legizgalmasabb a 2014-es *Domb és felhő* című kép, melynek feszültségét két egymás melletti, faktúráját tekintve, valamint színskálájában és telítettségében eltérő „folt” viszonya teremti meg.

Miksa Bálint: Önmagát megvilágító lámpa, 2013.

Miksa témaválasztása abból a szempontból válik érdekessé, ahogyan sorra válaszokat ad arra, hogyan válik a festmények tartalmát tekintve adekvát formává az a robbanásszerű megjelenítés, amely elsősorban mozgatja, és így elsődlegesnek tekinthető. Ezáltal fordítva is végbemegy egy folyamat, amelynek következtében a képek témájukat tekintve a robbanásjelleg szükségszerű voltával szembesítenek. Az alkotásokat vizsgálva megfigyeljük, mely ecsetkezelési módszert választja az egyes témákhoz, mondjuk, ahogy az apró festett foltok megjelennek, ahogy a kép szinte cseppekként elfolyik, és ahogy ez valóban magává a záporrá áll össze (*Zápor*, 2015). Miksa világa ezáltal nem marad meg önmagába zárultként, egy, a hétköznapi tapasztalattól teljesen idegen, elvont térként. Absztraktsága a figuralitás felől válik megközelíthetővé, és jelentősége abban áll, hogy látszólag nagyvonalúan, mégis rendkívüli érzékenységgel és precizitással ragadja meg a témát, akár egy pár centiméteres vázlaton (*Tavasza a város felett*, 2013).

Miksa festményei erőteljes, a tekintetet magába vonzó alkotások. A befogadó könnyen kapcsolatot tud teremteni a képekkel, amelyek önmagukban szemlélve nagyon is működnek. A falakon szorosan egymás mellé helyezett képek azonban egymás érvényesülését gátolták; majdhogynem kioltották egymást. A tágasabb tér jelenthetett volna egyfajta megoldást; erre már csak a nagyobb méretű képeket tekintve is szükség lett volna, hiszen önmagukban is képesek lennének uralni az Újlipótvárosi Galéria egy-egy falát, mellettük a kisebb darabok szinte elvesztek. Mégis feltehetjük a kérdést: miként tudnának Miksa alkotásai együttesen működni, lehetséges lenne olyan elrendezés, amelyben egyetlen nagy robbanássá is össze tudnának állni, ezzel újabb jelentésréteget nyújtva, és további értelmezési keretbe foglalva a festményeket.

Miksa Bálint kiállítása, Újlipótvárosi Galéria, 2015. okt. 15. – nov. 6.

Tweet

Tetszik

1

G+

0

Share

Facebook-hozzászólások

0 Comments

Sort by

Oldest

Add a comment...

Facebook Comments Plugin